

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

11.6.2013

B7-0305/2013

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Olukord Türgis
(2013/2664(RSP))

**Niki Tzavela, Nikolaos Salavrakos, Fiorello Provera, Lorenzo Fontana,
Rolandas Paksas**
fraktsiooni EFD nimel

B7-0305/2013

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Türgis
(2013/2664(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, eelkõige 18. aprilli 2013. aasta resolutsiooni Türgi 2012. aasta eduaruande kohta¹,
 - võttes arvesse Türgiga peetavate läbirääkimiste raamistikku, mis võeti vastu 3. oktoobril 2005. aastal,
 - võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2008. aasta otsust 2008/157/EÜ, millega sätestatakse Türgi Vabariigiga loodud ühinemispartnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused² („ühinemispartnerlus”), ning nõukogu varasemaid 2001., 2003. ja 2006. aasta otsuseid ühinemispartnerluse kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et esmaspäeval, 3. juunil 2013 toimusid ühel või teisel viisil meeleavaldused Türgi 81 provintsis rohkem kui 60s;
- B. arvestades, et Türgi on ELi kandidaatriik, oluline liitlane ja NATO liige;
- C. arvestades, et ELiga ühinemise Kopenhaageni kriteeriumide kohaselt peavad kandidaatriigid järgima demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtteid ja põhialuseid;
- D. arvestades, et kogunemisvabadus, sõnavabadus (sh sotsiaalmeedias nii internetis kui väljaspool seda) ja ajakirjandusvabadus on ELi aluspõhimõtted;
- E. arvestades, et Gezi pargi ehitusprojekt näib olevat pigem meeleavalduste vallandaja kui nende põhjus;
- F. arvestades, et mitmesuguste teadete kohaselt on riigis vahistatud üle 3000 meeleavaldaja, kellest vähemalt 1500 on noored;
- G. arvestades, et teatatud on nelja inimese surmast;
- H. arvestades, et enamik meeleavaldajaid on tavakodanikud, keda on sageli tegutsema ajendanud sotsiaalmeediavõrgustikud; arvestades, et paljudel meeleavaldajatel on alaline töökoht, nende seas on pangatöötajaid, juriste, akadeemilise ringkonna esindajaid ja erasektori töötajaid, ning arvestades, et meeleavaldajate hulgas on märkimisväärselt palju naisi;
1. tunneb sügavat muret politsei jõhkrutsemise tõendite pärast ja mõistab hukka Türgi

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0184.

² ELT L 51, 26.2.2008, lk 4.

politsei ülemäärase jõukasutuse meeleavaldajate vastu;

2. palub Türgi ametivõimudel ülemäärase ja ebaproportsionaalse jõukasutuse eest vastutavad isikud kohtu ette tuua ja näha ohvritele ette hüvitis;
3. nõuab esinenud juhtumite põhjalikku uurimist ja politseilt täielikku jõukasutusest hoidumist;
4. nõuab tungivalt, et Türgi ametivõimud taandaksid politsei rahumeelsetelt meeleavaldustelt ja kogunemistelt ning kasutaksid politseid ainult vara kaitsmise eesmärgil vandalismi ja rüüstamise korral;
5. peab äärmiselt kahetsusväärseks asjaolu, et Türgi sündmuste toimudes ei kajastanud Türgi meediakanalid neid uudistes asjakohaselt; ergutab Türgi peamisi telekanaleid sündmuse võimalikult täieulatuslikult kajastama;
6. juhib tähelepanu sellele, et Türgi Vabariigi president on märkinud, et demokraatia ei ole mitte ainult valimiste võitmine, vaid inimestele tuleb tagada sõnavabadus; kutsub presidenti üles jätkama vahendaja rolli üldsuse ja Türgi valitsuse vahel;
7. kutsub Türgi valitsust üles valdava osa meeleavaldajatega suhtlema ja lubama neil oma muresid väljendada; rõhutab, et Türgi peaminister võiks välja kuulutada kaasavama protsessi, mille abil otsustada selliste kohtade nagu Gezi park ja muude riiklikult tähtsate kohtade tuleviku üle;
8. palub Türgi ametivõimudel teatada, et Taksimi väljakul võib korraldada rahumeelseid meeleavaldusi;
9. on sügavalt mures ülekanduva mõju pärast, mida Süüria kriis avaldab Türgi siseolukorrale; märgib murega, et sunniidi äärmuslased liiguvad pidevalt edasi-tagasi üle Türgi-Süüria piiri ja et alaviitide kogukonna diskrimineerimine Türgis on murettekitavalt kasvanud;
10. märgib, et praegust kriisi tuleks kasutada hüppelauana, et käivitada uuesti Türgi seiskunud reformiprotsess;
11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, Euroopa Nõukogu peasekretärile, Euroopa Inimõiguste Kohtu presidendile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Türgi Vabariigi valitsusele ja parlamendile.